Ray

Ray Magazine 3/2020

EN PL

RAY MAGAZINE

publisher/wydawca:
FAKRO
ul. Węgierska 144a
33-300 Nowy Sącz
tel. +48 18 444 0 444
e-mail: fakro@fakro.pl

for architects/dla architektów:
e-mail: architekci@fakro.pl

editorial/redakcja:

Małgorzata Respekta-Paszkiewicz
m.respekta@fakro.pl

Janusz Popardowski
janusz.popardowski@fakro.pl

designer/projekt graficzny:
Grzegorz Witowski

free copy/czasopismo bezpłatne

For more inspiration visit our site: http://www.fakro.com/architects/

Po więcej inspiracji zapraszamy na naszą stronę: http://www.fakro.pl/architekci/

01. Interiors in the attic p.7
Wnętrza na poddaszu s.7

02. Public architecture p.13
Obiekty publiczne s.13

03. Residential architecture p.19
Obiekty prywatne s.19

04. Trends in architecture p.25
Trendy w architekturze s.25

05. In progress p.33
W trakcie realizacji s.33

06. Let me introduce you p.45
Pozwól, że Ci przedstawię s.45

07. Let's talk about art p.59
Porozmawiajmy o sztuce s.59

ŚWIATŁO BRYŁA SZTUKA

LIGHT SHAPE ART

FAKRO to najlepsze rozwiązania, nowoczesne wzornictwo i spójna linia estetyczna.
To kompletna oferta w zakresie stolarki otworowej przeznaczona dla wymagających inwestorów.

FAKRO ensures the best solutions, modern design and a coherent aesthetic line.
It is a complete offer in the field of joinery designed for demanding investors.

SwiatloBrylaSztuka.fakro.pl

LightShapeArt.fakro.com

ROBERT KONIECZNY

Interiors in the attic

01. Wnętrza na poddaszu

Interiors in the attic

Bathroom

Using different finishing materials and colours will give the individual character to each room. The complement of each interior is light which enters the room through moisture-resistant FAKRO aluminium clad-plastic windows.

Bathroom

Attic adaptations have dominated the traditional construction market, becoming a trend in the interior design. Creating a cosy corner under the roof requires the influx of natural light, which in many cases is only possible by applying roof windows. FAKRO also offers products intended for installation in rooms with elevated humidity levels such as bathrooms and kitchens. Appropriate planning in the roof opens up new functional and arrangement possibilities

The most common problem when planning a bathroom in the attic are sloping walls on the large surface of the room. In order to provide convenient communication one must keep in mind the appropriate distance in the strategic points of the bathroom. A drawer or a bathtub can be fitted in hardly accessible areas under the sloping wall. When planning the interior one should also ensure the proper choice of colours and finishing materials. By applying a few simple rules one can create a friendly, warm and easy to keep clean bathroom. Colours dominating in this room should be bright to allow creating optically enlarged and lightweight space. It is advised to avoid dark shades and patterned ceramic tiles over the entire length of walls, especially in the sloping areas as this may result in visual overwhelm of the interior. This solution, however, is ideal as decorative element of the wall fragment giving the interior an individual character.

Combining roof windows results in more light in the attic which in connection with white walls will optically enlarge a small bathroom located there. FAKRO windows coated with white polyurethane lacquer are designed for places with elevated humidity levels.

Wnętrza na poddaszu

Łazienka

Minimalizm utożsamiany jest z elegancją. Aby nie przytłoczyć łazienki zaleca się stosowanie jasnych i gładkich tekstur na skosach.

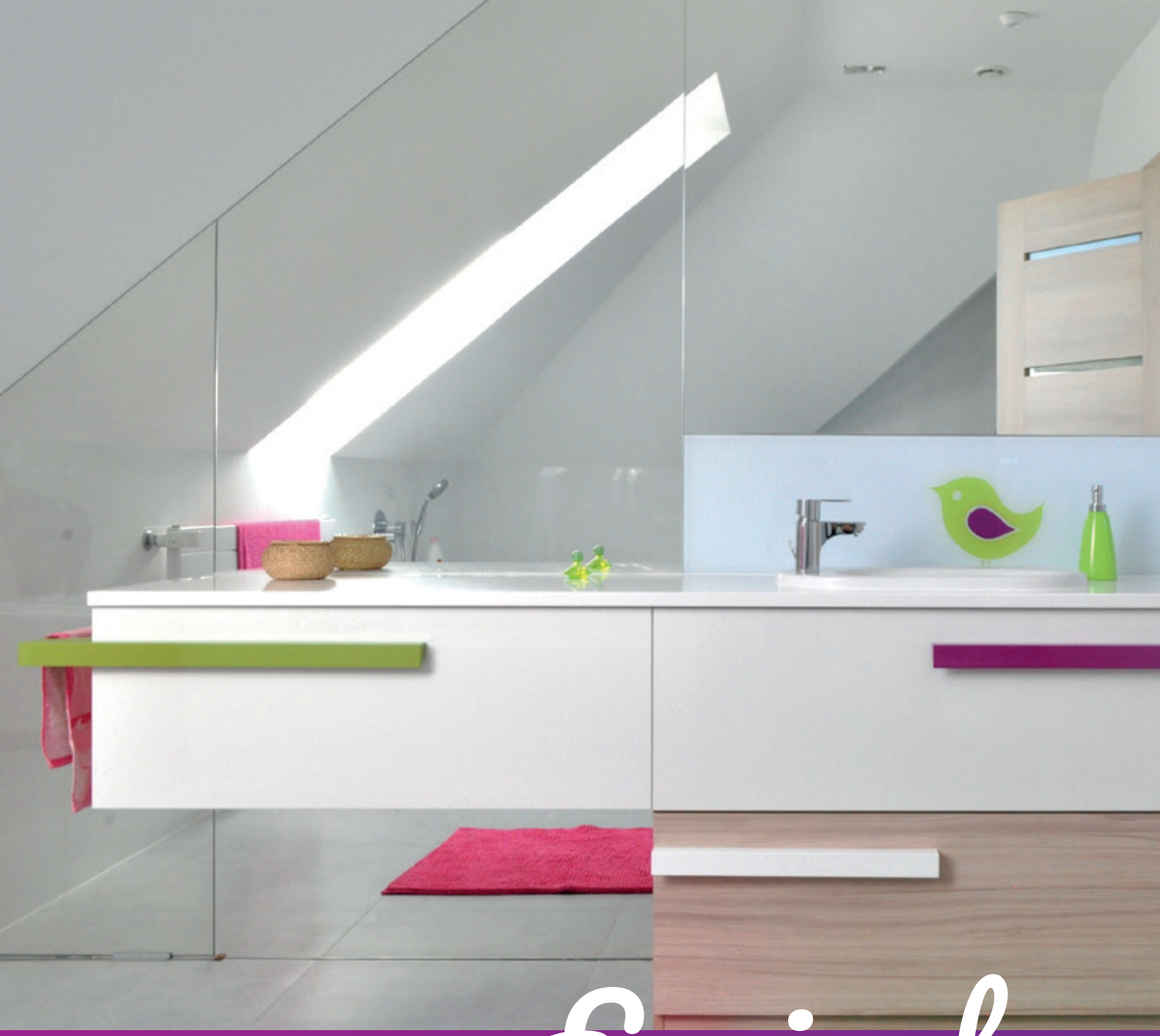

Łazienka

Adaptacje poddaszy użytkowych zdominowały rynek budownictwa tradycyjnego, stając się trendem w architekturze wnętrz. Stworzenie przytulnego kąta pod dachem wymaga zapewnienia dopływu naturalnego światła, co w wielu przypadkach możliwe jest wyłącznie dzięki zastosowaniu okien połaciowych. Firma FAKRO posiada w swojej ofercie również produkty dedykowane do pomieszczeń o podwyższonej wilgotności, takich jak łazienka czy kuchnia. Odpowiednie rozplanowanie ich w połaci dachowej otwiera przed nami nowe możliwości funkcjonalne i aranżacyjne.

Najczęstszym problemem podczas planowania łazienki na poddaszu są skosy występujące na dużej powierzchni pomieszczenia. W celu zapewnienia komfortowej komunikacji należy pamiętać o zachowaniu odpowiednich odległości w strategicznych punktach łazienki. Trudno dostępną powierzchnię pod skosami wykorzystajmy w sposób funkcjonalny lokalizując w niej dodatkowe szafki lub wannę. Na etapie planowania wnętrza należy również zadbać o odpowiedni dobór barw i materiałów wykończeniowych. Stosując kilka prostych zasad, stworzymy przyjazną, ciepłą i łatwą do utrzymania w czystości łazienkę. Barwy dominujące w tym pomieszczeniu powinny być jasne. Pozwoli to na wykreowanie optycznie powiększonej i lekkiej przestrzeni, która zyska indywidualnego charakteru dzięki zastosowaniu kontrastujących odcieni i zróżnicowanych materiałów wykończeniowych na fragmentach ścian. Unikajmy jednak stosowania ciemnych barw i wzorzystej ceramiki na całych ich długościach, zwłaszcza na skosach. Efektem takiego zbiegu może stać się wizualne przytłoczenie wnętrza.

Public architecture

02.

Obiekty publiczne

PUBLIC ARCHITECTURE

FACULTY OF RADIO AND TELEVISION OF THE UNIVERSITY OF SILESIA

Katowice, Poland

Design studio: Małeccy Biuro Projektowe, Grupa 5 Architekci, BAAS Arquitectura

66xFTP-V, 11xEZJ-P, 61xXDP, 54xXSP | FAKRO

The abundance of natural light entering through FAKRO roof windows to the building of the Faculty of Radio and Television of the University of Silesia ensures a lot of positive energy and willingness to act for people who spend their time inside. Thanks to the applied solutions, once you enter the building, you do not want to leave it anymore. The modern facility provides students with an inspiring space for development, while the University employees with enviable, functional and comfortable place to work.

Completed in 2017, the building of the Krzysztof Kieślowski Faculty of Radio and Television of the University of Silesia in Katowice is a modern structure characterised by a unique style. Designers managed to effectively fill the empty urban space in an attractive way and make the learning process more pleasant for those who benefit from it. A number of FAKRO products have

been installed in the facility. Construction plans were developed within the framework of cooperation of three architectural offices: Małeccy Design Studio from Katowice, Group 5 Architects from Warsaw and BAAS Arquitectura from Barcelona. The building of the Faculty of Radio and Television is distinguished by its prestigious appearance, and at the same time it perfectly blends with the surrounding buildings of Katowice city centre. The facility with a usable area of 4806 m^2, and situated at 3 Świętego Pawła St., complements in a very aesthetic manner the previously undeveloped square.

Arrangement of the building plot constituted a real challenge for architects as they had to incorporate a new structure into very dense network of surrounding buildings. What is more, there was already a historic building on the plot, therefore a new part of the facility has been integrated with it. The outcome is that the whole structure of the building of the Faculty of Radio and Television retains the character of the old architecture of Katowice city centre. The openwork finish of the façade made of ceramic blocks is an eye-catching element at the front of the building. This façade design is inspired by solutions used in the construction industry on the Iberian Peninsula, but adapted to the realities of the Polish temperate climate zone. In order to be consistent with the external side of the building, internal walls are largely made of dark, bare brick.

Solutions that create a unique atmosphere

Glazing is a very important element of the new building. Adequate interior lighting ensures better display of tastefully finished internal walls. A total of 66 roof windows with insulation sets also serve a number of practical functions. This large amount of windows provides not only a view of the inner courtyard and contact with the world around us, but also invites this world inside and fills it with natural light. Additional comfort is ensured by the soundproof performance of FAKRO windows, thanks to which noise from the street does not penetrate into rooms. Pleasant spending of time inside is also secured by high insulation efficiency of these windows.

Appreciated beauty and functionality

Awarding the first place in the competition for the new seat of the Faculty of Radio and Television of the University of Silesia was not only the expression of appreciation for the presented design. Its well-thought realization has been recognized with prestigious awards. One of them is Grand Prix of the Year Award given by the Association of Polish Architects whose patron is FAKRO.

OBIEKTY PUBLICZNE

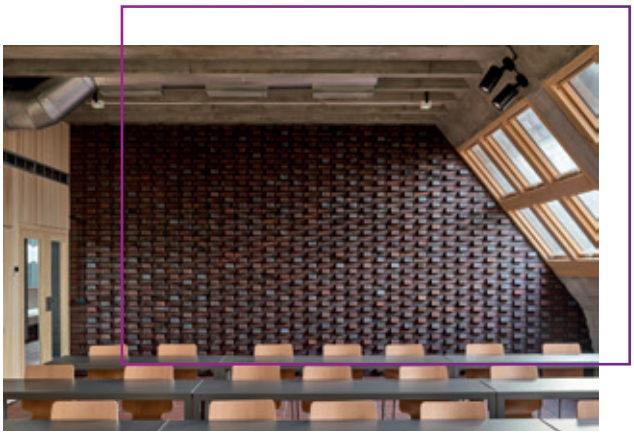

WYDZIAŁ RADIA I TELEWIZJI UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

— Katowice, Polska

— Biuro projektowe: Małeccy Biuro Projektowe, Grupa 5 Architekci, BAAS Arquitectura

66xFTP-V, 11xEZJ-P, 61xXDP, 54xXSP | FAKRO

Obfitość naturalnego światła wpadającego przez okna dachowe FAKRO do siedziby Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego dodaje osobom przebywającym wewnątrz dużo pozytywnej energii i chęci do życia. Dzięki zastosowanym rozwiązaniom, po wejściu do budynku, nie mamy ochoty go opuszczać. Nowoczesny obiekt zapewnia studentom inspirującą przestrzeń rozwoju, a pracownikom Uniwersytetu godne pozazdroszczenia, funkcjonalne i komfortowe miejsce pracy.

Oddany do użytkowania w 2017 roku budynek Wydziału Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, to nowoczesna bryła o bardzo charakterystycznej stylistyce. Projektanci zdołali skutecznie wypełnić pustą przestrzeń miejską w atrakcyjny sposób i uprzyjemnić korzystającym proces zdobywania wiedzy. W obiekcie zastosowano szereg produktów FAKRO. Projekt budowlany został opracowany w ramach współpracy trzech biur architektonicznych: Małeccy Biuro Projektowe z Katowic, Grupa 5 Architekci z Warszawy oraz barcelońskie BAAS Arquitectura. Budynek Wydziału Radia i Telewizji wyróżnia się prestiżowym wyglądem, a jednocześnie doskonale komponuje się z otaczającymi go zabudowaniami katowickiego śródmieścia. Obiekt o powierzchni użytkowej 4806 m^2, znajdujący się na działce przy ulicy Świętego Pawła 3, wypełnia w bardzo estetyczny sposób niezagospodarowany dotychczas plac.

Zaaranżowanie działki budowlanej było dla architektów wyzwaniem polegającym na wkomponowaniu nowego obiektu w otaczającą go gęstą zabudowę. Ponadto na działce stał już zabytkowy budynek. Nowa część budowli została z nim zintegrowana, dzięki czemu cała bryła WRiTv zachowuje charakter starej architektury katowickiego śródmieścia. Elementem rzucającym się w oczy już przy pierwszym spojrzeniu na frontową ścianę budynku jest ażurowe wykończenie elewacji, wykonane z ceramicznych kształtek. Tak wykonany projekt fasady inspirowany jest rozwiązaniami stosowanymi w budownictwie na Półwyspie Iberyjskim, ale dostosowany do realiów panujących w polskiej, umiarkowanej strefie klimatycznej. Ściany wewnętrzne, dla zachowania spójności z zewnętrzną częścią budynku, są w dużej mierze wykonane z ciemnej, nagiej cegły.

Rozwiązania tworzące wyjątkową atmosferę

Bardzo istotnym elementem nowego budynku były przeszklenia. Odpowiednie doświetlenie wnętrz zapewnia lepszą ekspozycję gustownie wykończonych ścian wewnętrznych. 66 okien dachowych wraz z zestawami izolacyjnymi, spełnia wiele praktycznych funkcji. Duża ilość przeszkleń zapewnia nie tylko widok na wewnętrzny dziedziniec oraz kontakt z otaczającym nas światem, ale również zaprasza ten świat do wnętrz i wypełnia je naturalnym światłem. Dodatkowy komfort korzystania z budynku daje izolacja akustyczna okien FAKRO, dzięki której hałas z zewnątrz nie przenika do pomieszczeń. Przyjemne spędzanie czasu w budynku gwarantuje również wysoka efektywność termoizolacyjna tych okien.

Docenione piękno i funkcjonalność

Przyznanie pierwszego miejsca w konkursie na nową siedzibę Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego nie było jedynym wyrazem uznania wobec prezentowanego projektu. Jego przemyślana realizacja została doceniona prestiżowymi nagrodami. Jedną z nich było Grand Prix Nagrody Roku Stowarzyszenia Architektów Polskich, której mecenasem jest firma FAKRO.

Residential architecture

03.

Obiekty prywatne

THE HOLIDAY HOME

Great Britain, Briar Hill, Bishop Auckland

6x BXW L-shape combination windows | FAKRO
6x FPW preSelect roof windows | FAKRO
3x FTW-V Z-Wave centre pivot windows | FAKRO
2x FTW-V centre pivot windows | FAKRO

Deep in the countryside of Bishop Auckland, surrounded by charming scenery, sits a unique building that has been transformed by the installation of FAKRO roof windows.

This holiday home, that now rests atop Briar Hill, experienced a complete realignment when it underwent a conversion from its previous barn state.

Its owner, Mr Johnson, knew roof windows would be a fundamental component of the project. To both take advantage of the rich views and admire the 'outstanding natural beauty', a variety of FAKRO roof windows were incorporated. Mr Johnson decided on FAKRO roof windows because he was 'particularly impressed with their build quality' – and his team were amazed at how tamper-proof they were too. This is thanks to FAKRO's topSafe reinforced anti-burglary system, which works seamlessly with the 2-in-1 interchangeability of the preSelect window. Plus, the FAKRO window's handle is placed at the bottom for easy accessibility, completing the package and reassuring Mr Johnson that he'd found the ideal solution for his holiday home.

It was also noted that the combination windows, in addition to the preSelect top hung mode, created the illusion of a balcony – providing access right to the edge of the opening. Once installed, the FAKRO products looked particularly 'smart and modern', further enhancing the aesthetics of the new holiday home. In regards to durability of the products, the building is situated in a particularly unpredictable area where weather can be extreme. Despite this, the FAKRO roof windows have successfully withstood all weather conditions they have faced.

With lots of light pouring into this home, fantastic views of the countryside have also been achieved. Mr Johnson is ecstatic with the results; *"they're certainly a pivotal element of the project. This stunning development was worth the three years it has taken to complete!"*

Once a lonely, empty barn is now a thriving holiday home, guaranteed to offer a cosy retreat for holiday goers for years to come.

The windows look absolutely amazing! They are one of the main features of the building.

Steven Johnson
Property Owner

DOM WAKACYJNY

Wielka Brytania, Briar Hill, Bishop Auckland

Okno do zespoleń: 6x BXW | FAKRO
Okno dachowe: 6x FPW preSelect | FAKRO
Okno obrotowe: 3x FTW-V Z-Wave | FAKRO
Okno obrotowe: 2x FTW-V | FAKRO

W wiejskim krajobrazie Bishop Auckland w Wielkiej Brytanii, w otoczeniu uroczej scenerii stoi wyjątkowy budynek, który przeszedł spektakularną transformację.

Dom wakacyjny leżący na wzgórzu Briar Hill, pełniący dotychczas funkcję stodoły, został poddany gruntownej modernizacji dzięki czemu nabrał nowego wyglądu w angielskim stylu.

Pan Johnson będący właścicielem budynku wiedział, że poddasze musi być dobrze doświetlone i najlepszym rozwiązaniem w tym przypadku będą okna dachowe. Właściciel był pewien, że zastosowanie okien dachowych na poddaszu z pewnością pozwoli mieszkańcom cieszyć się bogatymi widokami i podziwiać wyjątkowe naturalne piękno otaczające budynek.

Właściciel zdecydował się na okna dachowe FAKRO, ponieważ był „szczególnie pod wrażeniem jakości ich wykonania" a jego zespół był zachwycony poziomem zastosowanych zabezpieczeń i technologii w produktach. Okna dachowe FAKRO wyposażone są w system topSafe, który podnosi bezpieczeństwo antywłamaniowe i użytkowanie okien. Dodatkowo okna dachowe FAKRO posiadają technologię thermoPro, podnoszącą jakość i parametry produktu. Klamka w oknach FAKRO umieszczona jest na dole, co ułatwia dostęp do krawędzi okna i pozwala jeszcze lepiej korzystać z uroków otoczenia. Po zapoznaniu się z szeroką ofertą FAKRO Pan Johnson utwierdził się w swoim w przekonaniu, że znalazł idealne rozwiązanie dla swojego domu wakacyjnego.

W budynku zastosowano zespolenia okien dachowych typu preSelect z oknami kolankowymi montowanymi w ściance kolankowej. Takie rozwiązanie, tworzy iluzję balkonu, zapewniając ogrom światła na poddaszu. Po zamontowaniu produktów FAKRO budynek nabrał również nowego wyglądu. Warto zaznaczyć, że budynek znajduje się na szczególnie niekorzystnym obszarze jeżeli chodzi o warunki atmosferyczne. Mimo to okna dachowe FAKRO z powodzeniem wytrzymują wszystkie dotychczas występujące warunki pogodowe.

Dzięki dużej ilości okien dachowych FAKRO, uzyskano fantastyczne widoki na okolicę. Pan Johnson jest zachwycony efektami: *„Okna są z pewnością kluczowym elementem projektu. Warto było poświęcić trzy lata pracy, żeby ukończyć tę oszałamiającą budowę!"*

Niegdyś samotna, pusta stodoła jest teraz kwitnącym domem wakacyjnym, gwarantującym przytulną oazę spokoju dla wczasowiczów.

Trends in architecture

Trendy w architekturze

04.

FAKRO roof windows
in non-standard roof coverings

Thatch | FTP-V FAKRO roof windows | ETV-A FAKRO flashings

Healthy and eco-friendly lifestyle has become fashionable in newly designed residential buildings. Roof coverings made of natural materials are back in style. People are no longer surprised by modern buildings covered with wooden shingle, slate or thatch. Is it possible to provide the optimal illumination of the room in the attic without harm to the architectural qualities of all these coverings?

Studies have shown that insufficient amount of daylight in rooms intended for residential purposes may cause a lack of energy, negative attitude, while in extreme cases even depression. Specialists and construction engineers take serious approach to this issue, hence the provision in the Polish Construction Law, which precisely defines the optimum quantity of natural light in the room by calculating the proportion of the surface of the window's glass area to the total floor area. In a room for habitable purposes this proportion should be at least 1:8, and in special rooms where more natural light is required the ratio should be at least 1:12.

The question is how to secure the right amount of natural light within the attic space? Installing dormers in above mentioned, non-standard roof covering materials may spoil aesthetics of the building. Moreover, this process is complicated and time-consuming. The optimal solution in this case are roof windows. Their installation is simple and does not require interference in the roof structure, while a wide range of flashings ensures installation of FAKRO roof windows in virtually all types of roof coverings.

Wooden shingle | FTP-V FAKRO roof windows
EZV FAKRO flashings

Slate | FAKRO conservation roof window
ELJ/C FAKRO flashing

Green roof | FTP-V FAKRO roof windows | FAKRO non-standard flashings

Thatch | combination of FAKRO roof windows
FAKRO non-standard flashing

Okna dachowe FAKRO
w nietypowych pokryciach dachowych

Strzecha | okna dachowe FTP-V FAKRO | kołnierze uszczelniające ETV -A FAKRO

Moda na zdrowy i ekologiczny tryb życia wkradła się również do nowo projektowanych budynków mieszkalnych. Do łask powracają pokrycia dachowe wykonane z materiałów naturalnych. Nikogo nie dziwi już nowoczesny budynek pokryty drewnianym gontem, łupkiem czy strzechą. Czy można optymalnie doświetlić wnętrza na poddaszu bez utraty walorów architektonicznych wymienionych pokryć?

Badania wykazały, że niedostateczna ilość światła naturalnego w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi może być przyczyną braku energii, negatywnego nastawienia a w skrajnych przypadkach nawet depresji. Specjaliści i inżynierowie budownictwa nie bagatelizują tej kwestii stąd zapis w Prawie Budowlanym, który dokładnie precyzuje optymalną ilość światła naturalnego we wnętrzu jako stosunek powierzchni okna w świetle ościeżnicy do powierzchni podłogi. Dla pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi jest to minimum 1:8, natomiast w pomieszczeniach, w których oświetlenie dzienne wymagane jest ze względu na przeznaczenie stosunek ten wynosi 1:12.

Jak zatem zapewnić odpowiednią ilość naturalnego światła na poddaszu? Konstrukcja lukarn we wspomnianych już, nietypowych pokryciach dachowych może zaburzyć estetykę budynku, ponadto jest ona skomplikowana i pracochłonna. Optymalnym rozwiązaniem w tym przypadku będzie wybór okien dachowych. Ich montaż jest prosty, nie wymaga ingerencji w konstrukcję dachu, a dzięki szerokiej gamie kołnierzy uszczelniających okna dachowe FAKRO możemy zastosować w praktycznie każdym pokryciu dachowym.

Gont | okna dachowe FTP-V FAKRO | kołnierze uszczelniające EZV FAKRO

Łupek | okno dachowe ze szprosem FAKRO Kołnierz uszczelniający ELJ/C FAKRO

Dach zielony | okna dachowe FTP-V FAKRO | niestandardowe kołnierze uszczelniające FAKRO projektowane na zamówienie

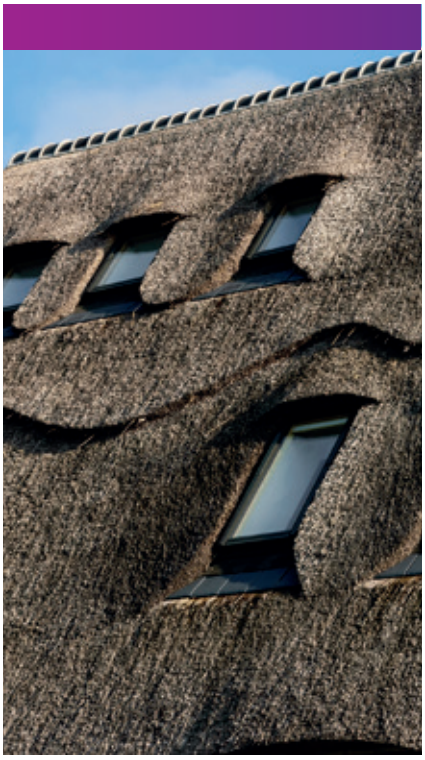

Strzecha | zespolenie okien dachowych FAKRO | moduł mansardowy FAKRO

04. EN PL

„Nie wiem po co ludzie zatrudniają architektów, a następnie mówią im, co mają robić"
"I don't know why people hire architects and then tell them what to do"

Frank Gehry

"Simplicity is the ultimate sophistication."
„Prostota jest szczytem wyrafinowania"

Leonardo da Vinci

05.

In progress
W trakcie realizacji

FAKRO in an environment-friendly house in Mazury
Location: Mazury, Poland

The house being under construction in Mazury is an environment-friendly building which uses as many natural materials as possible while minimising the amount of processed products. Another criterion taken into account while erecting this unique house is the use of products made by Polish manufacturers.

The way in which particular functions are oriented towards the cardinal directions as well as the proper design of glazings are important factors of the energy-efficient building design. The situation, size and parameters of windows have their effect on the energy demand of the building, amount of natural light and visual comfort. Improper design may cause heat losses or overheating of the building in the summer – emphasizes Michał Pierzchalski, an architect and also an investor of Ekodom.

The main construction materials used to build the house are wood, straw and clay which are of natural origin. Doors and windows employ the use of solutions with wooden frames. Windows offer very good thermal parameters – they use energy-efficient double chamber glazing units with warm spacers.

The first floor rooms have large glazings and the living room has an extra FAKRO roof window situated in the southern slope. This window is installed above the planned dining table and it provides additional light in the room. Figures 1 and 2 show the comparison of daylight illumination.

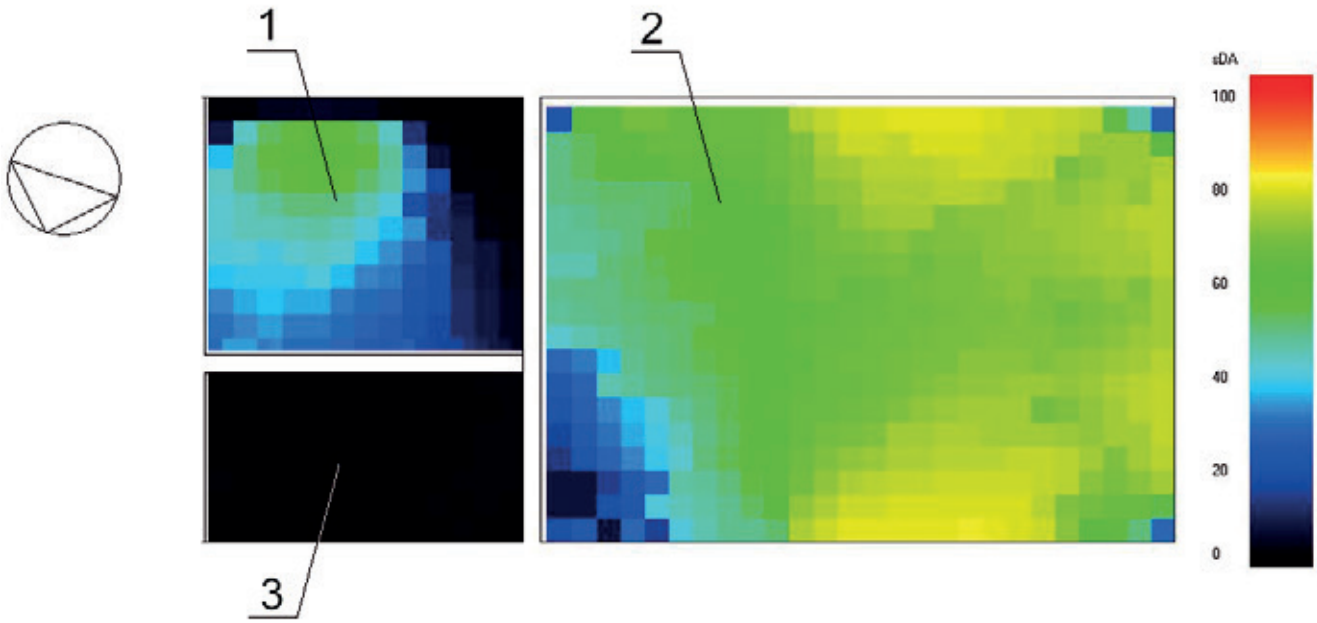

Figure 1. Daylight illumination simulation (Daylight Autonomy) in the DesignBuilder software. Living room without a roof window. 1 – bathroom, 2 – living room, 3 – vestibule.

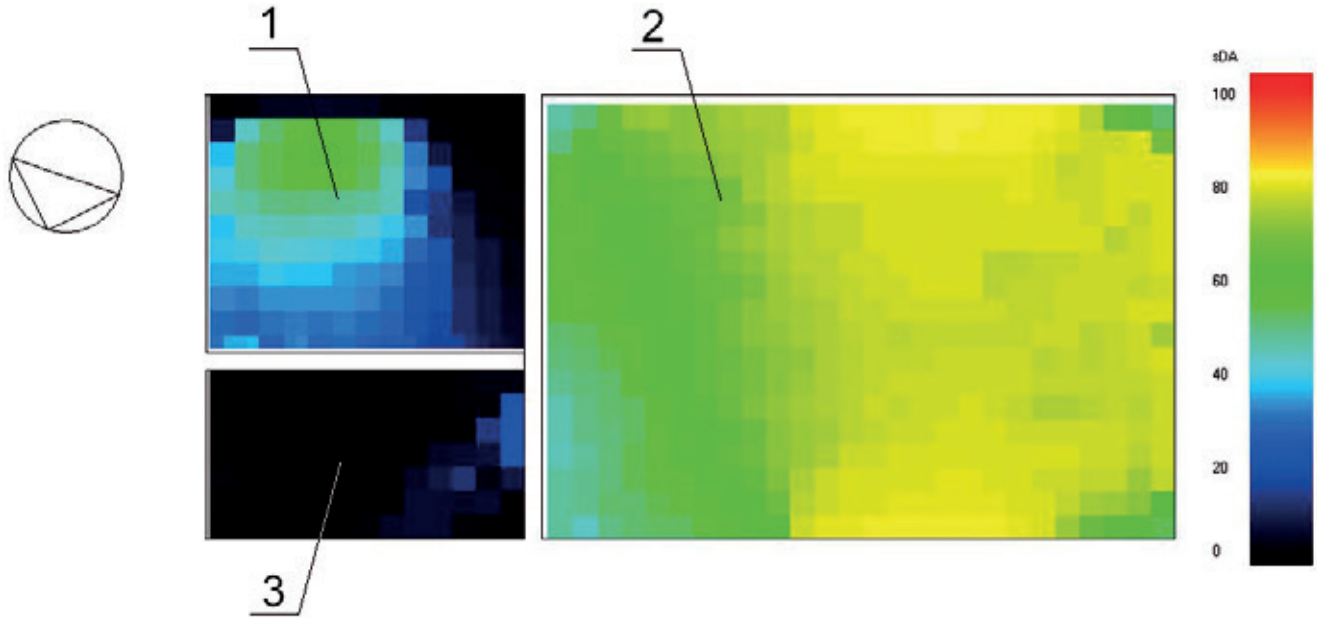

Figure 2. Daylight illumination simulation (Daylight Autonomy) in the DesignBuilder software. Living room with a roof window. 1 – bathroom, 2 – living room, 3 – vestibule. In the living room, all corners and the centre of the room are lit up after the roof window has been installed. Small but positive visible change in the vestibule – additional side lighting.

The roof windows in the attic are the only windows. Their size and location were set so as to ensure that the attic space is uniformly illuminated. Originally, 74x118 and 74x160 size windows were used but finally twice as big windows sized 94x140 were installed. Differences in daylight illumination are shown on figure 3 - Daylight Autonomy simulation of these two variants.

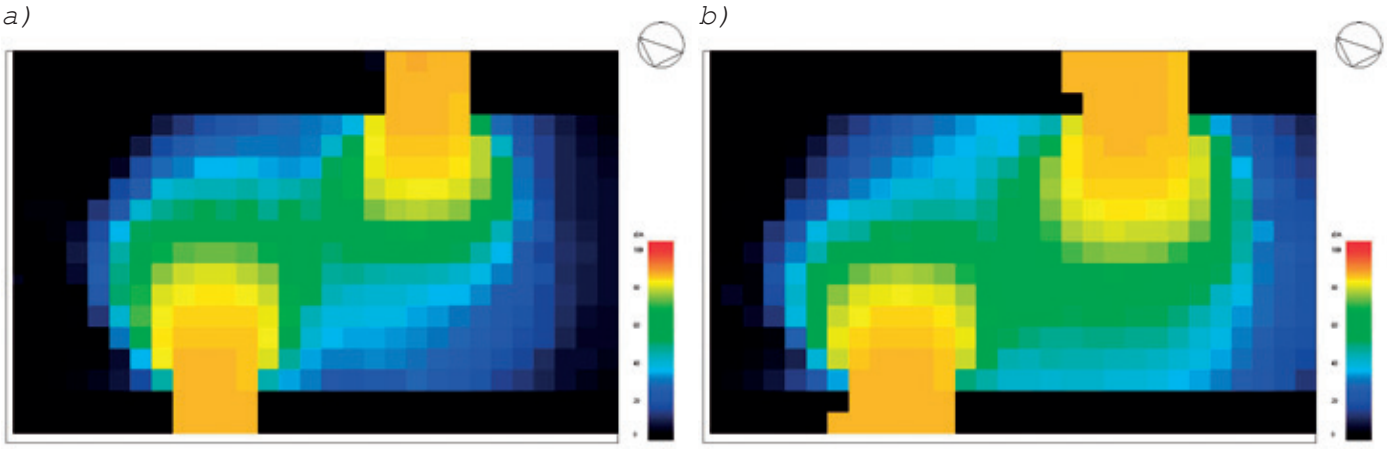

Figure 3. Natural light illumination simulation (Daylight Autonomy) in the DesignBuilder software. a – variant 1 with 74x118 and 74x160 roof windows, b – variant 2 with 94x140 roof windows. Variant 2 provides better illumination of the room interior.

Two kinds of roof windows by FAKRO have been used in the building – FPP-V U5 preSelect and FTP-V U5 sized 94x140. The glazing Ug thermal transmittance coefficient is 0.5 W/m^{2}K. The glazing units consist of three 4 mm thick tempered panes. Outer panes are made of low-emission glass. Both inter-pane spaces are 10 mm wide each and filled with a noble gas - krypton. The super-energy-efficient glazing unit includes a TGI spacer made of a synthetic compound. The window Uw thermal transmittance coefficient is 0.97 W/m^{2}K.

These are not windows with top thermal values but the nature of the building and the way it is used have led to choosing a solution which is optimised in terms of financial resources and energy.

"While designing a house for myself, I wanted it not to be merely functional but also as much environment-friendly and natural as possible. Therefore using such materials as wood, clay or straw was a conscious choice. The FAKRO roof windows came to complement the energy-efficient roof structure, providing additional natural light illumination in rooms" – Michał Pierzchalski adds

Architect: Michał Pierzchalski

Window protection from summertime overheating
Roof windows are equipped with external awnings. AMZ New Line was used for windows accessible from the floor level while a remotely controlled AMZ Z-Wave awning was used for the living room window. The FAKRO awnings protect rooms against overheating 8 times better than the internal additions.

Warm and tight installation of windows
Roof windows were installed with the use of EHV-AT Thermo flashings with extra thermal insulation. This significantly reduced the impact of the linear thermal bridge related to the window installation. During the installation, insulation kits - vapour-tight flashings (connected to the roofing membrane on the inside) which are wind-proof and vapour-permeable on the outside.

Used products by FAKRO:
1. PreSelect FPP-V U5 94x140 window (1 unit)
2. FTP-V U5 94x140 turn windows (2 units)
3. AMZ Z-Wave 94x140 awning (colour 090) (1 unit)
4. AMZ NewLine 94x140 awning (colour 090) (2 units)
5. XDK 94x140 insulation set (3 units)
6. EHV-AT Thermo 94x140 flashing (3 units)

W TRAKCIE REALIZACJI

Powstający na Mazurach dom jest budynkiem ekologicznym, w którym zastosowano możliwie jak najwięcej materiałów naturalnych, minimalizując ilość produktów przetworzonych. Kolejnym kryterium, które było brane pod uwagę przy wznoszeniu tego oryginalnego domu było stosowanie produktów wytworzonych przez polskich producentów.

„Sposób rozmieszczenia poszczególnych funkcji w budynku względem stron świata, a także odpowiednie zaprojektowanie przeszkleń jest ważnym elementem projektowania budynków energooszczędnych. Sposób usytuowania, wielkość i parametry okien wpływają na zapotrzebowanie energetyczne budynku, ilość naturalnego światła oraz komfort wizualny. Niewłaściwie zaprojek-

FAKRO w ekologicznym domu na Mazurach
Lokalizacja: Mazury, Polska

towane mogą powodować straty ciepła lub przegrzewanie budynku latem" – podkreśla architekt Michał Pierzchalski, a równocześnie inwestor Ekodomu.

Główne materiały budowlane zastosowane do budowy domu to „pochodzące z natury" drewno, słoma i glina. W przypadku drzwi i okien zastosowano rozwiązania z drewnianymi ościeżnicami. Okna posiadają bardzo dobre parametry termiczne – zastosowano w nich energooszczędne szklenie dwukomorowe z ciepłymi ramkami dystansowymi.

W TRAKCIE REALIZACJI

„Projektując dom dla siebie, chciałem aby był on nie tylko funkcjonalny ale także jak najbardziej ekologiczny i naturalny. Dlatego zastosowanie takich materiałów jak drewno, glina czy słoma było świadomym wyborem. Okna dachowe FAKRO uzupełniły energooszczędną konstrukcję dachu zapewniając dodatkowe doświetlenie pomieszczeń naturalnym światłem” – dodaje Michał Pierzchalski

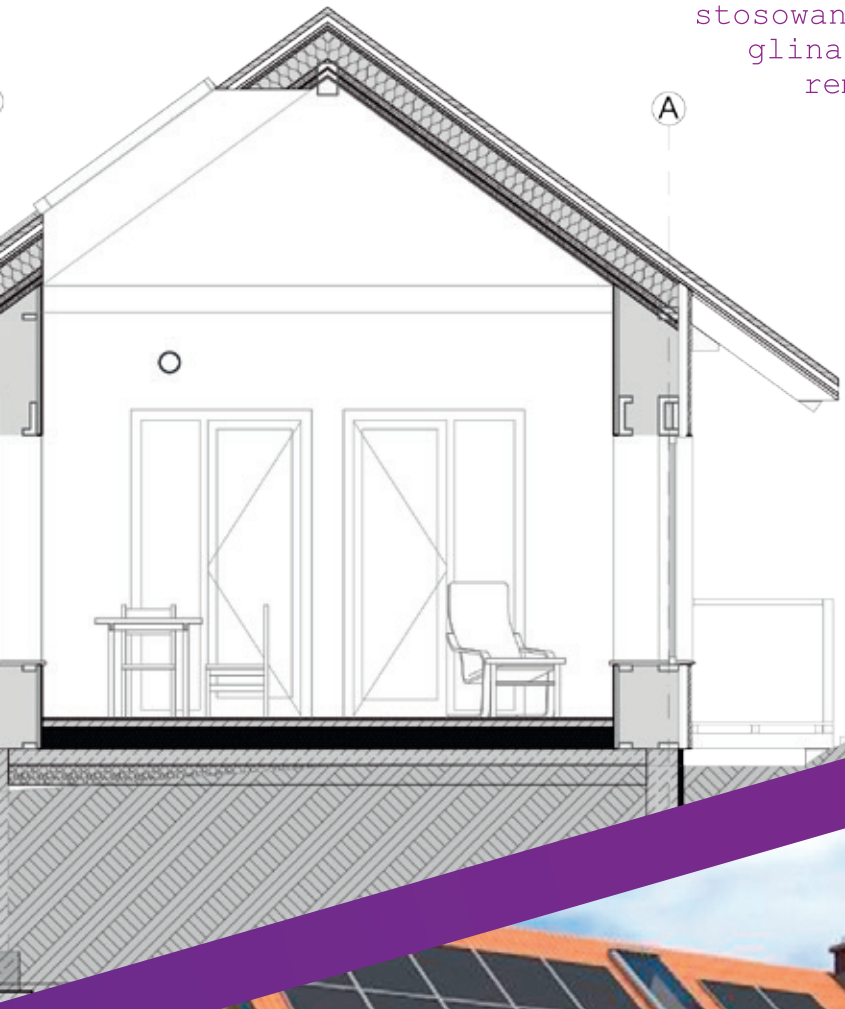

Pomieszczenia na parterze mają duże przeszklenia, a pokój dzienny dodatkowo posiada okno dachowe FAKRO – zlokalizowane w połaci południowej. To okno znajduje się nad planowanym stołem jadalnym i dodatkowo doświetla pomieszczenie. Porównanie oświetlenia światłem dziennym przedstawiają rysunki 1 i 2.

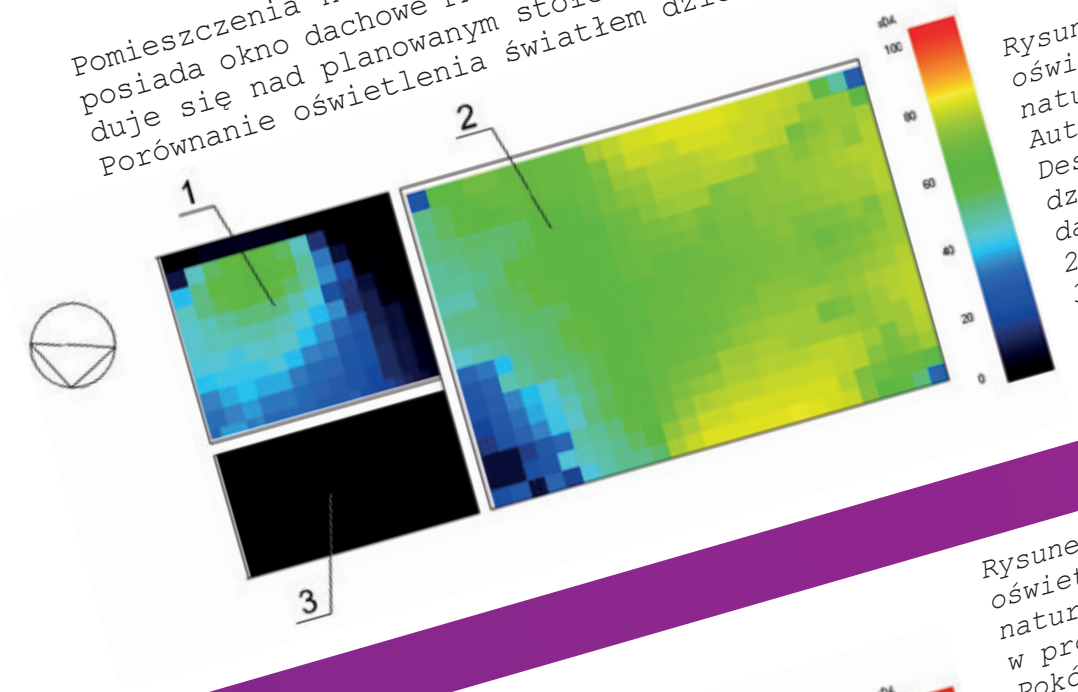

Rysunek 1. Symulacja oświetlenia światłem naturalnym (Daylight Autonomy) w programie DesignBuilder. Pokój dzienny bez okna dachowego. 1 – łazienka, 2 – pokój dzienny, 3 – przedsionek.

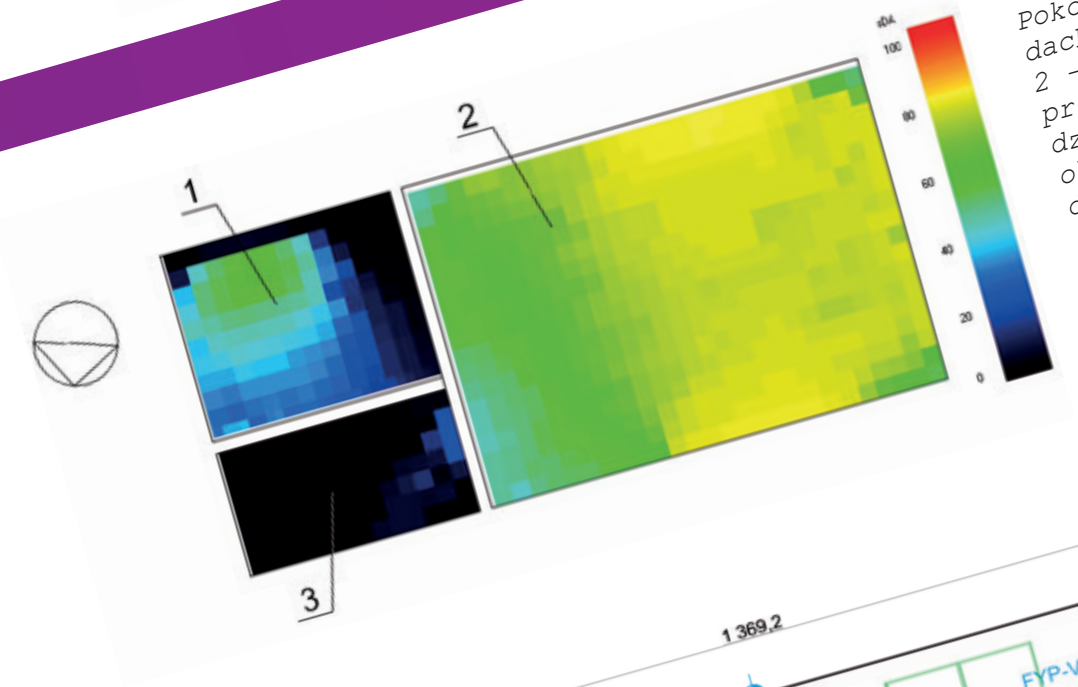

Rysunek 2. Symulacja oświetlenia światłem naturalnym (Daylight Autonomy) w programie DesignBuilder. Pokój dzienny z oknem dachowym. 1 – łazienka, 2 – pokój dzienny, 3 – przedsionek. W pokoju dziennym po wstawieniu okna dachowego zostały doświetlone wszystkie narożniki oraz środek pomieszczenia. Widoczna niewielka, ale korzystna zmiana w przedsionku – dodatkowe doświetlenie boczne.

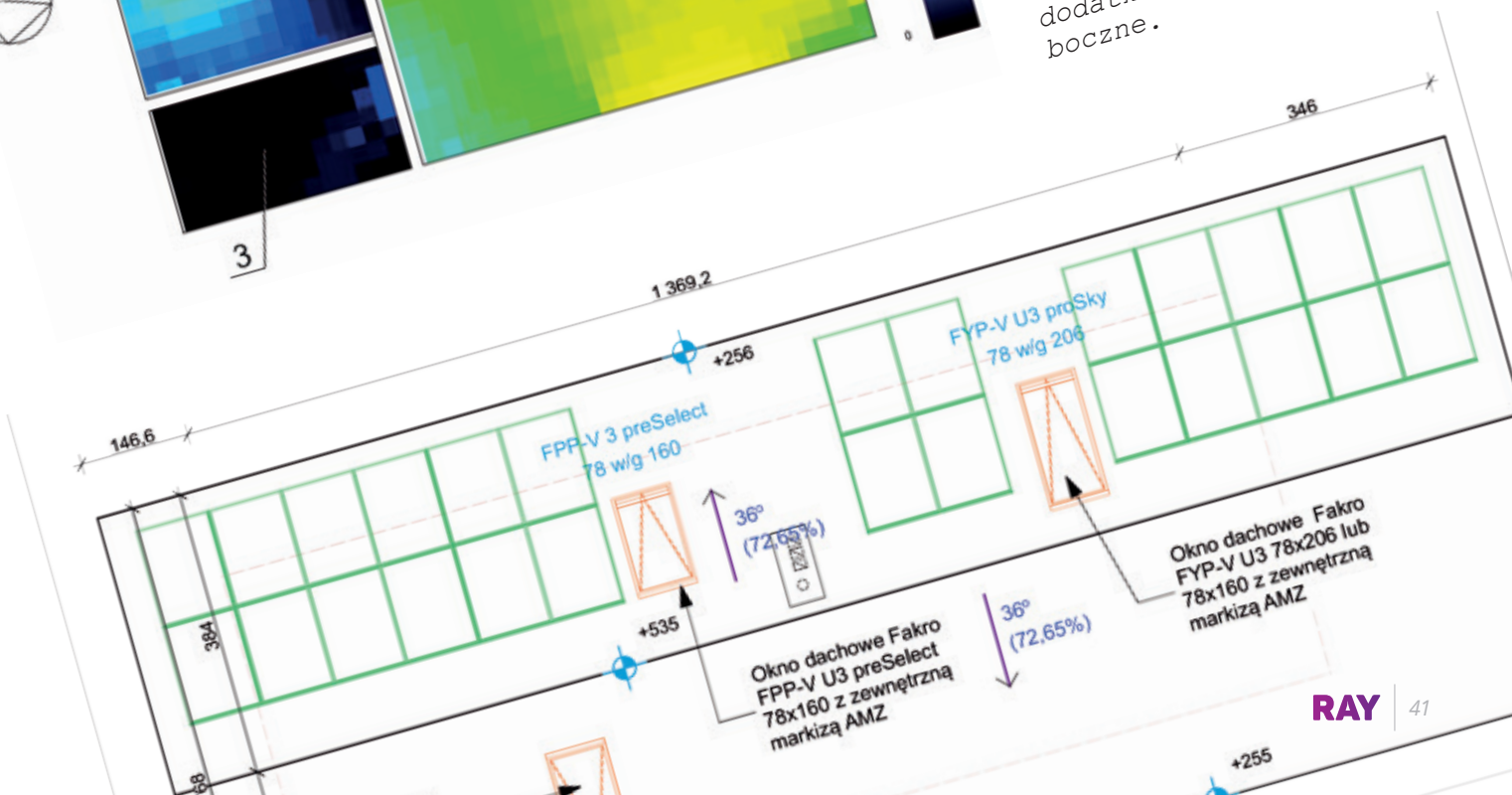

W TRAKCIE REALIZACJI

Na poddaszu okna dachowe są jedynymi oknami. Dobrano ich wielkość i położenie, aby w miarę możliwości równomiernie oświetlić przestrzeń poddasza. Pierwotnie zastosowano okna o rozmiarze 74x118 i 74x160, ale ostatecznie zastosowane zostały dwa większe okna o wymiarach 94x140. Różnice w oświetleniu światłem dziennym przedstawia rysunek 3 - symulacja Daylight Autonomy tych dwóch wariantów.

a)

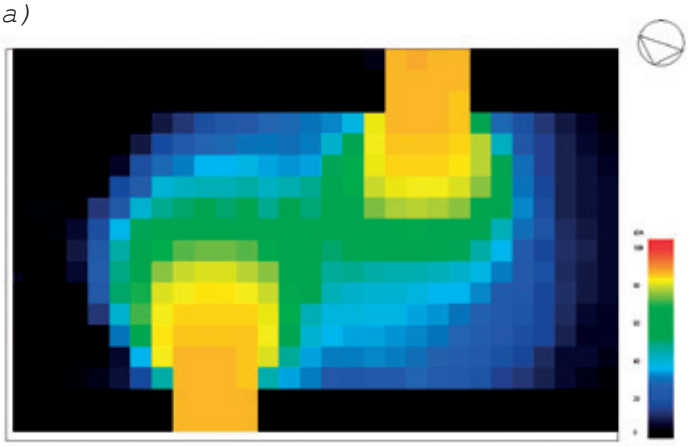

b)

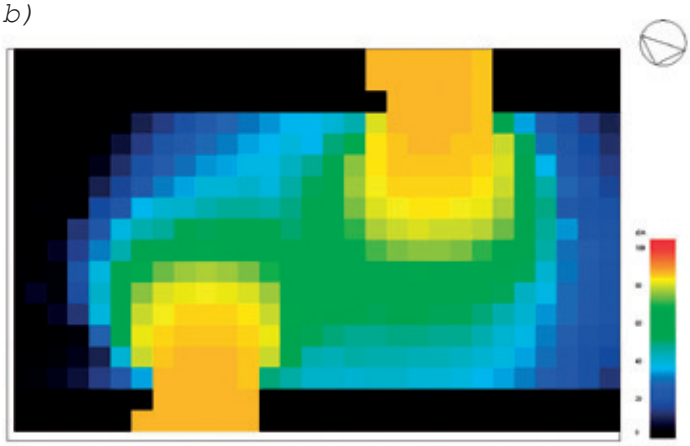

Rysunek 3. Symulacja oświetlenia światłem naturalnym (Daylight Autonomy) w programie DesignBuilder. a – wariant 1 z oknami dachowymi 74x118 i 74x160, b – wariant 2 z oknami dachowymi 94x140. Wariant 2 umożliwia lepsze oświetlenie wnętrza pomieszczenia.

W budynku zastosowano dwa rodzaje okien dachowych firmy FAKRO, FPP-V U5 preSelect oraz FTP-V U5 o wymiarach 94x140. Współczynnik przenikania ciepła szklenia Ug wynosi 0,5 W/m^{2}K. Zestawy szybowe składają się z trzech szyb o grubości 4mm. Szyby skrajne wykonane są ze szkła niskoemisyjnego. Obie przestrzenie międzyszybowe wynoszą po 10 mm i wypełnione są gazem szlachetnym - kryptonem. W szybie zespolonej superenergooszczędnej zastosowano ciepłą ramkę dystansową TGI wykonaną z tworzywa sztucznego. Współczynnik przenikania ciepła okien Uw wynosi 0,97 W/m^{2}K.
Nie są to okna o najwyższych możliwych parametrach termicznych, jednak ze względu na charakter budynku i sposób jego użytkowania wybrano optymalne finansowo i energetycznie rozwiązanie.

Zabezpieczenie okien przed nadmiernym przegrzewaniem latem
Okna dachowe wyposażono w zewnętrzne markizy. W przypadku okien dostępnych z poziomu podłogi zastosowano AMZ New Line, natomiast w oknie w salonie, które jest poza zasięgiem mieszkańców zastosowano markizę AMZ Z-Wave sterowaną zdalnie. Markizy FAKRO chronią pomieszczenia przed nagrzewaniem 8 razy lepiej niż dodatki wewnętrzne.

Ciepły i szczelny montaż okien
Montaż w przypadku okien dachowych wykonany został przy użyciu systemowych kołnierzy uszczelniających EHV-AT Thermo z dodatkową termoizolacją. Dzięki temu znacznie ograniczono wpływ liniowego mostka cieplnego związanego z montażem okna. Podczas montażu wykorzystano zestawy izolacyjne - kołnierze paroszczelne (od wewnątrz połączone z folią dachową) oraz wiatrochronne i paroprzepuszczalne od zewnątrz.

Zastosowane produkty FAKRO:
1. Okno PreSelect FPP-V U5 94x140 (1 sztuka)
2. Okna obrotowe FTP-V U5 94x140 (2 sztuki)
3. Markiza AMZ Z-Wave 94x140 (kolor 090) (1 sztuka)
4. Markiza AMZ NewLine 94x140 (kolor 090) (2 sztuki)
5. Zestaw izolacyjny XDK 94x140 (3 sztuki)
6. Kołnierz EHV-AT Thermo 94x140 (3 sztuki)

06.

LET ME INTRODUCE YOU...

POZWÓL, ŻE CI PRZEDSTAWIĘ..

FAKRO® | INNOVIEW

LET ME INTRODUCE YOU...

- new trend in architecture
- exceptional design
- excellent combination of the timber frame and aluminium cladding
- energy-efficient structure
- safety of use
- resistance to extreme weather conditions
- custom-made solutions
- perfect match to the building thanks to a wide range of colours
- new look at living space
- large-sized windows and doors change the perception of living spaces

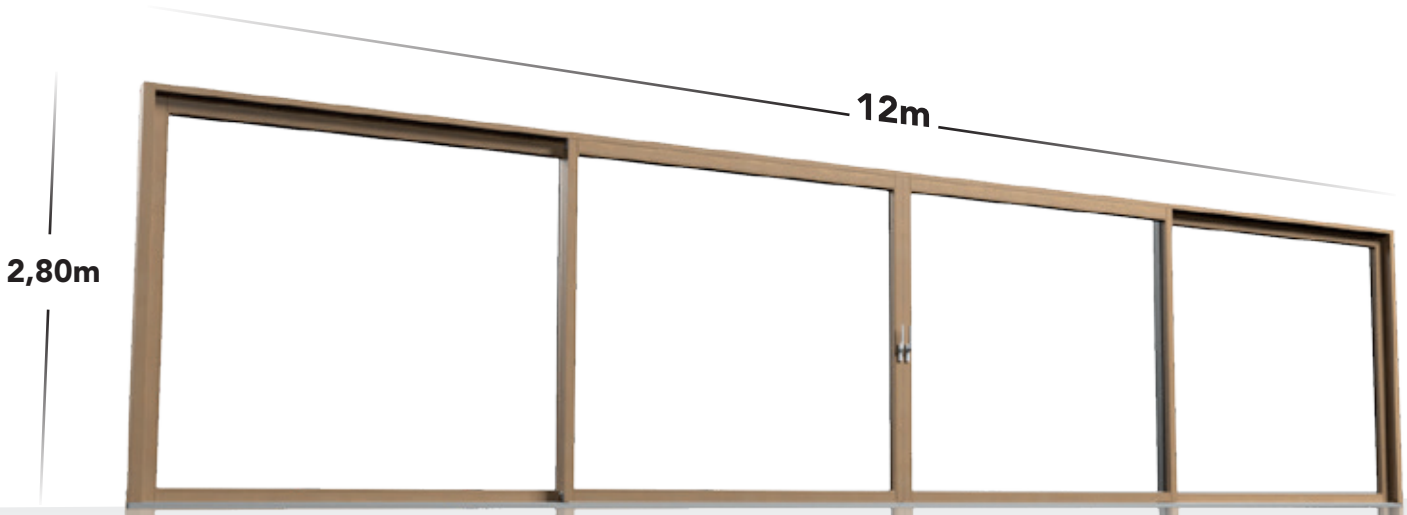

SEE BEYOND

FAKRO
INNOVIEW

reddot award 2019
winner

FAKRO HST SKY large-sized doors were awarded the international **Red Dot Design Award 2019**. This is the most prestigious distinction in the field of design awarded since 1955 by Design Zentrum in Germany.

INNOVIEW BRAND NEW LOOK AT LIVING SPACE

FAKRO products are designed to change the concept of the interior and allow the room to be flooded with natural daylight. A home is no longer just about what is inside, its about blending the external environment into the living areas and creating interiors that are brought to life with natural daylight.

GERMAN DESIGN AWARD SPECIAL 2019

ZŁOTY MEDAL 2019

Vertical windows were awarded prestigious
„ICONIC AWARDS 2018:
Innovative Architecture - Best of Best".

ICONIC AWARDS 2018
INNOVATIVE ARCHITECTURE
best of best

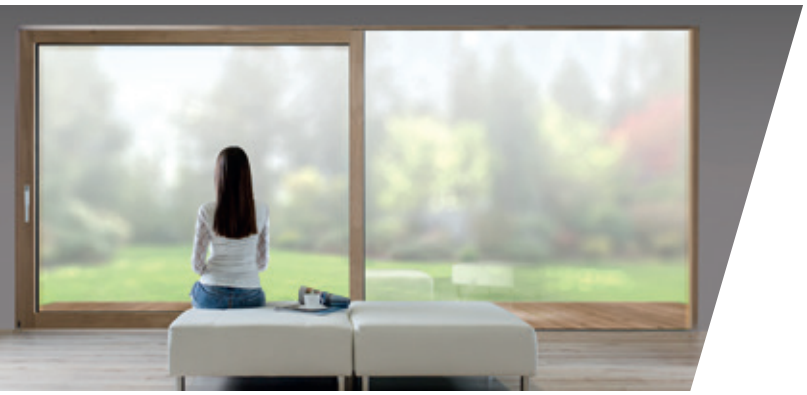

ZOBACZ WIĘCEJ

FAKRO | INNOVIEW

POZWÓL, ŻE CI PRZEDSTAWIĘ...

- nowy trend w architekturze
- wyjątkowy design
- idealne połączenie drewnianej ramy z aluminiową okładziną
- energooszczędna konstrukcja
- bezpieczeństwo użytkowania
- odporność na ekstremalne warunki atmosferyczne
- indywidualne rozwiązania
- idealne dopasowanie do budynku, dzięki szerokiej gamie kolorystycznej
- nowe spojrzenie na domową przestrzeń
- wielkowymiarowe drzwi i okna zmieniają postrzeganie przestrzeni mieszkalnych

ZOBACZ WIĘCEJ

FAKRO | INNOVIEW

RAY

reddot award 2019
winner

Drzwi przesuwne HST SKY firmy FAKRO zostały nagrodzone międzynarodową nagrodą **Red Dot Design Award 2019**. Jest to najbardziej prestiżowe wyróżnienie w dziedzinie wzornictwa przyznawane od 1955 roku przez Design Zentrum w Niemczech.

MARKA INNOVIEW NOWE SPOJRZENIE NA DOMOWĄ PRZESTRZEŃ

FAKRO zmienia koncepcję wnętrza. Daje możliwość przemiany tradycyjnego podziału: DOM to nie tylko to, co jest w środku, a pozostaje odrębne od tego, co na zewnątrz. FAKRO korzysta z nowoczesnych rozwiązań po to, by dawać możliwość tworzenia wnętrz otwartych na otaczający świat.

GERMAN DESIGN AWARD SPECIAL 2019

ZŁOTY MEDAL 2019

Okna pionowe INNOVIEW
zostały wyróżnione prestiżową nagrodą
„ICONIC AWARDS 2018:
Innovative Architecture - Best of Best".

ICONIC AWARDS 2018
INNOVATIVE ARCHITECTURE
best of best

Let's talk about art

07.

Porozmawiajmy o sztuce

INTERVIEW

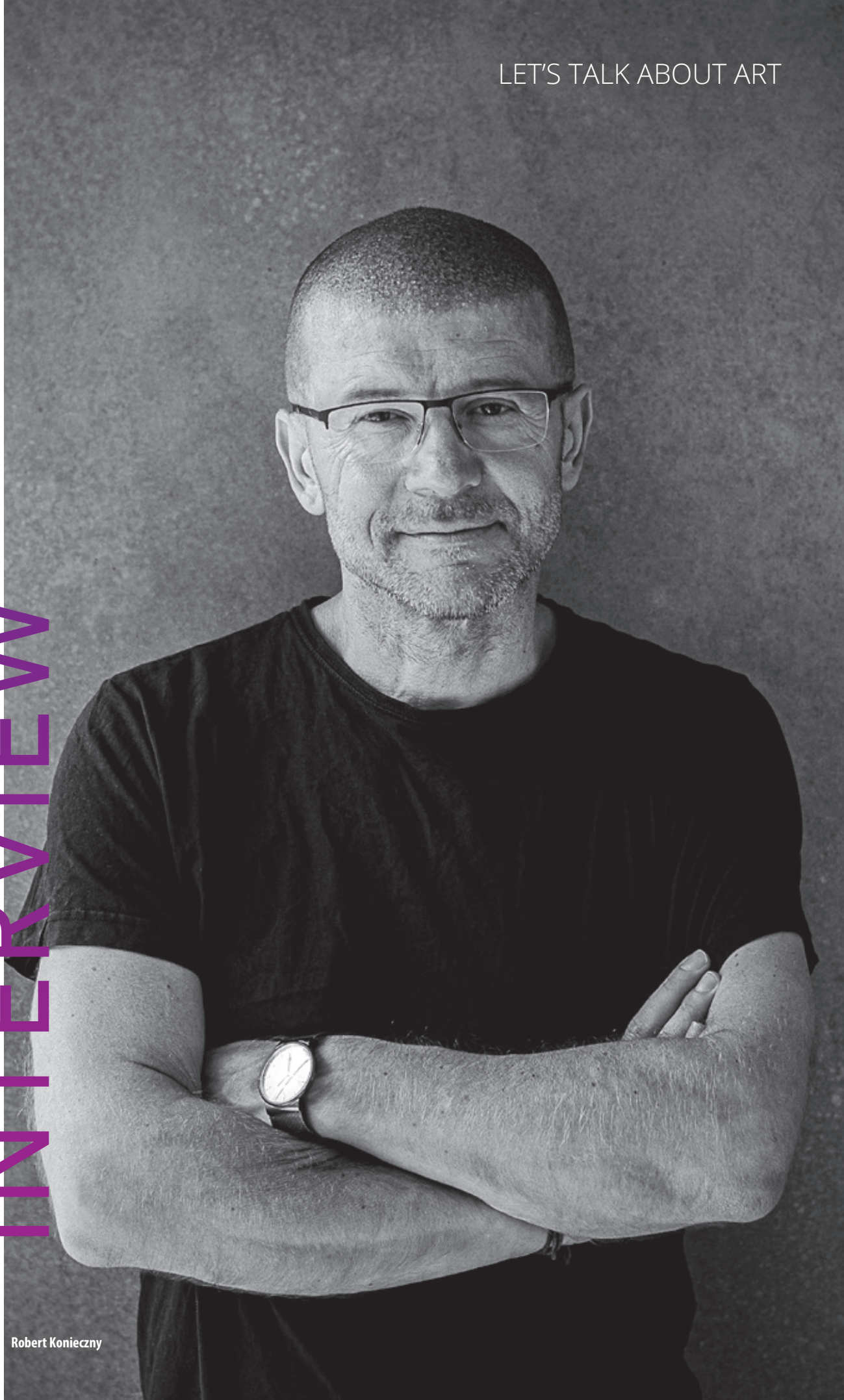

Robert Konieczny

LIGHT
SHAPE
ART

ROBERT KONIECZNY

LIGHT SHAPE ART is the main motto of the campaign that you are the face of. Do you find these three words particularly important in your daily work and life?
If they didn't, the campaign wouldn't be called like that (laugh). And more seriously, these three elements have a huge impact on what I do. LIGHT is an indispensable element in my work, which can be seen in my and our projects that we create at KWK Promes. This is an extremely important aspect without which I cannot imagine a decent, cool building. Confirmation of these words is my Ark, my own house. The motif of light is strongly present there since the house takes full advantage of it and has an abundance of natural light.

From what you say, light is the starting point, the key to creating an outstanding architecture.
Yes, although it took some time for the clients to understand it. These people had to be persuaded to open up more, to come into contact with the outside and with the surroundings. It was a difficult task, because having no ready-made projects, one had to use examples that they found a little bit abstract. As you can see, it wasn't easy to convince them to the architect's vision of space, having only sketches or photos. Fortunately, more and more people are open to architecture and expect the same from it as I do.

And how exactly does light affect the shape of a building? It is quite an illegible, difficult connection for an ordinary mortal. The house is still associated with the traditional composition of foundations, walls and roof. How can light create a shape?
We have creative approach in designing. I'm a conceptualist. What does it mean? Conceptualism is a way of design based on the fact that we start with looking for something elusive. An overarching idea, strong concept that is the answer to all challenges, questions or doubts concerning the design issue. It is incredibly difficult to find such a motif, although it seems trivially simple. But when we have it, when we finally come up with an idea, the project falls into place on its own. Naturally, it doesn't mean that your work is over. Then comes long, customary process of refining this project, its functions, space and shape. We strive to subtract unnecessary things, which in the case concerned have no value in space. We focus on such elements that must be heard in this space. At the end, the shape must be absolutely clean, bright and clear to make the project sound good, functional and timeless. And this is at the same time art, that is another element of our triad.

Not all architects approach their work in this way. Creative inspiration with light, interpretation of the shape as art is quite original, not to say unreal approach to the project in general.
I'm not the right person to judge others. We approach the topic and the implementation of a given concept in this way, and not differently. Maybe that is why I'll answer very generally. Architecture is sometimes also an art, it's not only a simple construction process, arranging walls, functions etc. The outcome is sometimes the purest art and we wish there were as many such examples in architecture as possible. Unusual, yet subtle and modern shapes are a pretext for creating new trends, make us have more pleasure in using the space. What's more, we're getting better on many levels when architecture is next to us.

Are beauty and power of architecture the reasons why you became the ambassador of the FAKRO INNOVIEW brand?
I was intrigued by this proposal, but it doesn't mean I took it right away. I've been thinking about it for a long time as I have to be convinced about everything I do in my life, it has to make sense as it's not always only about money. I travelled to Nowy Sącz with many questions in my head, but also with curiosity. In my work I am constantly looking

for new solutions, innovation, I want to develop and I wanted to find out if FAKRO has similar philosophy. It so happened that I was late for this meeting and almost immediately, because of the delay, I was led to the R&D department. I didn't have to visit the whole plant as I immediately came across the place where new things are done, and that's what interests me the most. Actually, at that moment I had no more questions as I saw that FAKRO is heading in the same direction, it focuses on modern, but very pragmatic solutions that do not lose their aesthetic and functional values. Solutions such as INNOVIEW, which are of good quality, look designer and at the same time fit perfectly into the context of space. The second thing I liked (I always like it) is that the company is in constant contact with the world and it does not close in its laboratories. It's open to cooperation in various forms, makes its presence in well-known magazines or on good Internet portals. As an interesting fact, I can tell that one of my colleagues from KWK was the winner of the competition for young architects organized by FAKRO. And it was a number of factors that led me to say yes to this cooperation. Its framework is as follows: we have one direction, this direction is development, that is, showing where we should go, but also paying attention to what is good, what is bad and accidental, having to chance to work well in the building structure.

> I SAW THAT FAKRO IS HEADING IN THE SAME DIRECTION, IT FOCUSES ON MODERN, BUT VERY PRAGMATIC SOLUTIONS THAT DO NOT LOSE THEIR AESTHETIC AND FUNCTIONAL VALUES.

And which of your projects, projects from your studio, most often refer to the motto LIGHT SHAPE ART?

Basically, all of them (laugh). Because I'm old enough and… have a short memory, I can think of the latest things. I mean now the Quadrant House project. This is an example of the building that goes perfectly well with our leitmotif. It's a house that is looking for and reacting to the sun. Absolutely pure form, a shape brought to perfection not only in terms of design, but also concerning its realization (if you see it live, because when you look at pictures, you think they are renderings, pictures reflect the look of this house only in 30%, that's why you have to see it and touch).

You said that this house reacts to the sun. Could you develop this thought?

The idea of the house's changeability and its interaction with the sun came from investors. They talked about it a lot in the pre-design phase. After everything I learned from them, an idea appeared in my head. As they mentioned something about the quadrant, I decided – in a nutshell, that the operation of this house would be inspired by this quadrant, namely the old quadrant-shaped device used to measure the position of stars. Hence the name of this project – the Quadrant House. And practically, if we look at the projection carefully, then between the two wings of this house, where the living room and SPA are situated, there is a private garden in which a part of the building is "riding", thus referring to the operation of this instrument. The house follows the sun, its rhythm and, depending on the season, it regulates the amount of sunlight in spaces without losing the view outside. There are many such functions thanks to this mobility. This makes the residents feel comfortable inside. They wanted to cut off from all this grey reality and they got it.

So you are once again ahead of the future. But let's get back to mundane issues, actually technical ones. What is the function of the window for you as an architect? What is its role in architecture?

I find it as a life-giving element in a building. The project with properly arranged windows and view frames makes you feel like you are on the best plot of the world, because these life-giving frames, perfectly directed views make you feel that way. Apart from what I have already mentioned, a building that is well thought-out and designed, changes forever the place where it stands and changes us, makes us simply enjoy living in it. And we don't have to deal with real art everyday in the form of paintings, photographs or installation arts. These frames give us all this sometimes even in a better form, because what happens outside the window is changing, there is an infinite number of scenarios.

You have created an architectural manifesto with FAKRO. How it should be perceived by a person who wants to build a house and create a perfect place on earth?

It's all clear in here. On the one hand, I have already mentioned that timeless but not oversized construction can create reality. However, this is still happening too slowly, which I regret as we still lack this positive space. On the other hand, we should design for people, taking inspiration from what surrounds us. Not blindly, mindlessly copying Western patterns, but doing our things. Sometimes cool, it may happen that innovative, but it is important that they stay in relation to the context. It should be pointed out that this innovation, the search for something new, does not cause any discrepancy between

a common-sense approach to architecture and wise, solid construction, both in terms of materials and in a sense of longevity. These things must be functional, quite flexible and in some way ahead of their time. This time is running out so quickly, technological progress is so fast that you have to open your mind and head for the design process, and find inside such a window on the world. Remember that the future is ahead of us.

How could you describe, in relation to what you said, the architectural image in Poland when compared to the beginning of your professional career?

My perception of the world of architecture is very sharp, and this is because I'm very demanding both for myself and for others. Once, when I was a big boy, but probably not yet an architect, I was very ambitious and told myself that I want to race with the whole world, even if this world does not know about it. However, I was aware that when we and our foreign colleagues have a pencil and a piece of paper in hand, our chances are equal and we are at exactly the same moment. And we can race with them only with the quality of ideas. Unfortunately, these ideas are often, as I mentioned, copies of Western patterns. From my point of view, architecture in Poland seems to get better and better, the awareness is supposed to grow, there are more and more examples of good architecture, but it should be asked loudly: how many innovative projects are there that bring value and which are an impulse for further development? There are none or you can count them on the fingers of one hand. And this is my perspective of seeing, looking at Polish architecture. At the same time, I regret that although we transfer good examples to our side, we do nothing more than that, it brings nothing, there is no freshness, a different look, other solutions. And I would also like us to be creators, authors of space. Why isn't that so? These are cultural pasts, with these complexes with have been entering from generation to generation, we have no faith in our own capabilities. Education is also at an embarrassingly low level, because it teaches about this recreation and repeats negative motives. Nothing is done to overcome it. In Poland, we cannot even talk about criticism of architecture, such an issue does not exist at all. Is there nothing to criticise? I don't know. Let mi give you an example. I was a member of the jury of the competition that was supposed to select innovations in Polish architecture. The winner was Oskar Zięta, an artist creating on the border of art and architecture, having his own niche, but then there was... emptiness, nothing at all. We were not able to choose anything. To sum up, that's what I miss. I miss ambitious, great, courageous architects who would be able to set trends, new proposals, who would bring a new quality into our architecture. And so we are still lag far behind the rest of Europe.

You and your studio are known and recognized all over the world. You have many opportunities to exchange your experience with architects of international fame. How do they perceive Polish architecture?

I can answer this question from the perspective of my own observations. And it is so that the eyes of the architectural world are not turned to Poland, not on the countries behind the former Iron Curtain at all. Strong and dynamic global architecture in the opinion of the greats of this world cannot come from Poland, although there are interesting, sublime projects, but we must show them to the world. We have to learn to talk about them and not be afraid of brutal verification that may take place from time to time. So it appears that the truth about Polish architectural thought lies somewhere in the middle. ■

SwiatloBrylaSztuka.fakro.pl

ŚWIATŁO BRYŁA SZTUKA

LIGHT SHAPE ART

LightShapeArt.fakro.com

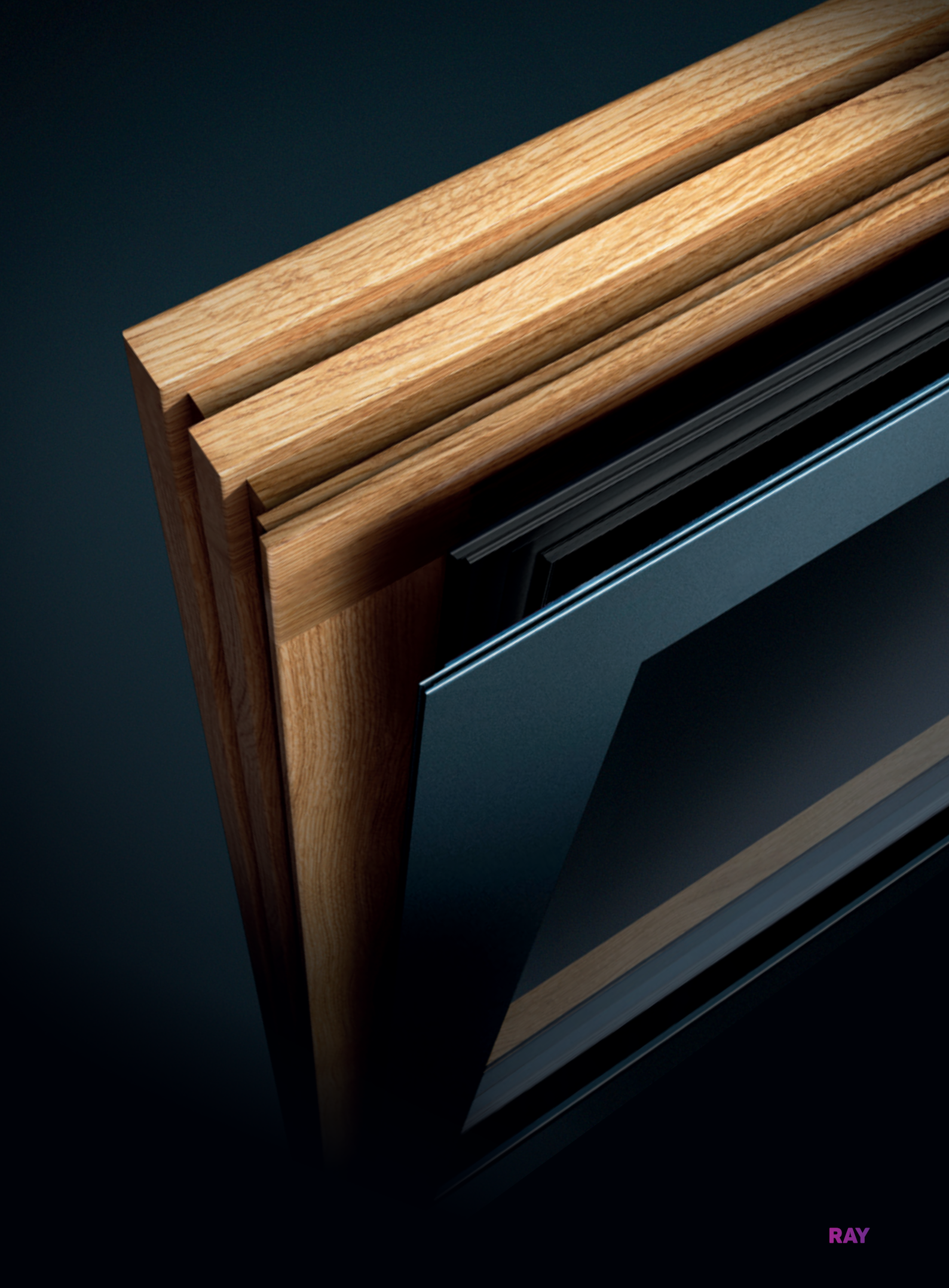
RAY

WYWIAD

Robert Konieczny

ŚWIATŁO BRYŁA SZTUKA

ROBERT KONIECZNY

„ŚWIATŁO BRYŁA SZTUKA" to hasło przewodnie kampanii, której jesteś twarzą. Czy te trzy słowa są dla Ciebie szczególnie ważne w codziennej pracy, w życiu?
Gdyby nie miały, to kampania by się tak nie nazywała (śmiech). A tak poważnie te trzy elementy mają ogromny wpływ na to, co robię. ŚWIATŁO to nierozłączny element w mojej pracy, który widać w moich i naszych projektach, które tworzymy w KWK Promes. Jest to niezwykle ważny aspekt, bez którego nie wyobrażam sobie porządnego, fajnego budynku. Potwierdzeniem tego jest moja Arka, mój własny dom. Tam motyw światła jest mocno obecny, czerpie z niego pełną piersią, jest nim przepełniony.

Z tego, co mówisz, światło jest punktem wyjścia, kluczem do tego, aby wykreować nieprzeciętną architekturę.
Tak, choć zrozumienie tego przez klientów zajęło trochę czasu. Ludzi trzeba było przekonywać do większych otwarć, do kontaktu z zewnętrzem, z otoczeniem. Było to trudne zadanie, ponieważ nie mając gotowych realizacji, trzeba było posługiwać się przykładami trochę dla nich abstrakcyjnymi, przekonywać ich do swojej wizji przestrzeni, mając do dyspozycji tylko szkice czy zdjęcia. Na szczęście, coraz więcej ludzi otwiera się na architekturę i oczekuje od niej tego samego, co ja.

A jak konkretnie światło wpływa na bryłę budynku? To dla zwykłego śmiertelnika dosyć nieczytelne, trudne połączenie. Dom kojarzy się jeszcze z tradycyjną kompozycją fundamentów, ścian i dachu. Dla inwestora wpływ światła na bryłę budynku nadal pozostaje nieczytelnym, trudnym połączeniem. Jak światło może kreować bryłę?
W naszym projektowaniu podchodzimy do tego twórczo. Ja jestem konceptualistą. Co to znaczy? Konceptualizm to taki sposób projektowania, który polega na tym, że na początku szukamy czegoś nieuchwytnego. Nadrzędnej idei, mocnego pomysłu, który jest odpowiedzią na wszystkie wyzwania, pytania czy wątpliwości dotyczące zagadnienia projektowego. Znalezienie takiego motywu – choć wydaje się banalnie proste – jest niewiarygodnie trudne. Ale kiedy już to mamy, kiedy na to wpadniemy, to projekt zaczyna właściwie układać nam się sam. Oczywiście nie oznacza to, że w tym momencie twoja praca się kończy. Potem następuje długi, zwyczajowy proces szlifowania tego projektu, jego funkcji, przestrzeni, bryły. My dążymy do tego, aby odejmować rzeczy zbędne, które w danym przypadku nie mają wartości w przestrzeni, stawiamy na takie elementy, które muszą w tej przestrzeni wybrzmieć. Bryła musi być na koniec absolutnie czysta, jasna i klarowna, żeby ten projekt dobrze wybrzmiewał, funkcjonował i był ponadczasowy. I to jest jednocześnie sztuka, czyli kolejny element naszej triady.

Nie wszyscy architekci tak właśnie podchodzą do swojej pracy. Twórcza inspiracja światłem, interpretacja bryły jako sztuki, to dosyć niebanalne, żeby nie powiedzieć mało realne, podejście do projektu w ogóle.
Nie mnie oceniać innych, my tak, a nie inaczej podchodzimy do tematu, do realizacji danego konceptu. Może dlatego odpowiem bardzo ogólnie. Architektura bywa też czasem sztuką, to nie jest tylko proste budowanie, układanie ścian, funkcji itd. Czasami to, co powstaje jest najczystszą sztuką i życzmy sobie tego, aby takich przykładów w architekturze było jak najwięcej. Nietypowe, a jednocześnie subtelne i nowoczesne formy brył są pretekstem do kreowania nowych tendencji, sprawiają, że mamy większą przyjemność korzystania z przestrzeni. Co więcej, stajemy się lepsi i to na wielu poziomach, gdy taka architektura jest obok nas.

Czy piękno i moc architektury to powody, dla których zostałeś ambasadorem marki FAKRO INNOVIEW?

Propozycja ta zaintrygowała mnie, co nie znaczy, że przyjąłem ją od razu. Długo się nad nią zastanawiałem, bo do wszystkiego, co robię w życiu muszę być przekonany, to musi mieć sens, liczą się nie tylko pieniądze. Do Nowego Sącza jechałem z licznymi pytaniami, ale i ciekawością. W mojej pracy nieustannie szukam nowych rozwiązań, innowacyjności, chcę się rozwijać i chciałem dowiedzieć się, czy FAKRO myśli podobnie. Tak się złożyło, że spóźniłem się na to spotkanie i niemalże od razu, z racji tego spóźnienia, zaprowadzono mnie do działu innowacji. Nie musiałem zwiedzać całego zakładu, od razu trafiłem tam, gdzie robi się nowe rzeczy, a to najbardziej mnie interesuje. Właściwie w tym momencie nie miałem już żadnych pytań, zobaczyłem, że FAKRO zmierza w tę samą stronę, stawia na nowoczesne, ale bardzo pragmatyczne rozwiązania, które nie tracą walorów estetycznych i użytkowych. Rozwiązania, takie jak INNOVIEW, które są dobre jakościowo, wyglądają designersko i jednocześnie doskonale wpisują się w kontekst przestrzeni. Druga rzecz, która mi się spodobała (to zawsze mi się niezmiennie podoba), że firma jest w ciągłym kontakcie ze światem, nie zamyka się w swoich laboratoriach. Jest otwarta na współpracę w różnych odmianach, zaznacza swoją obecność czy to w znanych magazynach czy na dobrych portalach internetowych. Jako ciekawostkę powiem, że jeden z moich kolegów z KWK był laureatem organizowanego przez FAKRO konkursu dla architektów. I to był szereg takich czynników, które spowodowały, że powiedziałem „tak" tej współpracy. Jej ramy zostały ujęte w następujący sposób: mamy jeden kierunek, tym kierunkiem jest rozwój, czyli pokazywanie tego, gdzie powinniśmy iść, ale też zwracanie uwagi na to, co jest dobre, a co złe i przypadkowe, nie mające szans sprawdzić się w tkance budynku.

> ZOBACZYŁEM, ŻE FAKRO ZMIERZA W TĘ SAMĄ STRONĘ, STAWIA NA NOWOCZESNE, ALE BARDZO PRAGMATYCZNE ROZWIĄZANIA, KTÓRE NIE TRACĄ WALORÓW ESTETYCZNYCH I UŻYTKOWYCH.

A który z Twoich projektów z Waszej pracowni, najbardziej nawiązuje do hasła ŚWIATŁO BRYŁA SZTUKA?

W zasadzie to każdy (znów uśmiech). Ale z racji tego, że mam już swoje lata i... krótką pamięć, to od razu przychodzą mi do głowy takie rzeczy, które są najbardziej świeże. Mam teraz na myśli projekt Domu Kwadrantowego. To przykład budynku, który idealnie pasuje do naszego leitmotivu. To dom, który poszukuje i reaguje na słońce. Czysta absolutnie forma, bryła doprowadzona do perfekcji nie tylko w sensie projektowym, ale i wykonawczym (jeżeli widzi się go na żywo, bo jak człowiek patrzy na zdjęcie, to myśli, że są to rendery, zdjęcie oddaje wygląd tego domu jedynie w 30 procentach, dlatego trzeba to zobaczyć, dotknąć).

Powiedziałeś, że ten dom reaguje na słońce. Mógłbyś rozwinąć tę myśl?

Pomysł zmienności domu, jego interakcji ze słońcem wyszedł od inwestorów. Mówili o tym dużo jeszcze w fazie przedprojektowej. Po tym wszystkim, czego się od nich dowiedziałem, przyszedł mi do głowy pewien pomysł. Jako że wspominali coś o kwadrancie, postanowiłem – tak w dużym skrócie – że działanie tego domu będzie inspirowane tym kwadrantem, czyli dawnym przyrządem w kształcie ćwiartki okręgu, służącym do mierzenia pozycji gwiazd. Stąd też nazwa tego projektu – Dom Kwadrantowy. I praktycznie, jeśli dokładnie spojrzymy na rzut, to pomiędzy dwoma skrzydłami tego domu, gdzie jest salon i SPA, znajduje się taki prywatny ogród, gdzie „jeździ sobie" fragment budynku, nawiązując w ten sposób do działania tego przyrządu. Dom wędruje za słońcem, podąża za jego rytmem i w zależności od pory roku reguluje ilość promieni słonecznych w przestrzeniach, bez straty widoku na zewnątrz. Takich funkcji, które daje ta mobilność, jest sporo. To sprawia, że mieszkańcy czują się w tym domu dobrze. Chcieli odciąć się od tej całej szarej rzeczywistości, i to dostali.

Czyli po raz kolejny wyprzedziłeś przyszłość. Ale wróćmy do spraw przyziemnych, a właściwie technicznych. Jaką funkcję dla Ciebie jako architekta pełni okno? Jaka jest jego rola w architekturze?

Dla mnie jest to element życiodajny w budynku. Projekt, który ma odpowiednio poukładane okna, kadry widokowe, sprawia, że w tym obiekcie czujesz się, jakbyś był na najlepszej działce świata, bo te życiodajne kadry, idealnie wycyzelowane widoki, powodują, że tak to odbierasz. Poza tym, o czym już wspominałem, budynek, który jest dobrze wymyślony i zaprojektowany, zmienia na dobre miejsce, w którym stoi i zmienia nas, powoduje, że po prostu fajnie nam się w nim żyje. I nie musimy na co dzień obcować z prawdziwą sztuką, w postaci obrazów, zdjęć czy instalacji. Te kadry dają nam to wszystko czasem nawet w lepszej postaci, bo to, co się dzieje za oknem, zmienia się, tu scenariuszy jest nieskończona liczba.

Stworzyłeś z firmą FAKRO manifest architektoniczny. Jak powinna odbierać go osoba, która chce wybudować dom, stworzyć swoje idealne miejsce na ziemi?

Tu wszystko jest jasne. Z jednej strony mówiłem już, ponadczasowe, ale nie przeskalowane budownictwo może kreować rzeczywistość.

Wciąż jednak, nad czym ubolewam, dzieje się to zbyt wolno, tej pozytywnej przestrzeni w dalszym ciągu u nas brakuje. Z drugiej strony, powinniśmy projektować dla ludzi, czerpiąc z tego, co nas otacza. Nie ślepo, bezmyślnie kopiując wzorce z zachodu, tylko robić nasze rzeczy. Czasami fajne, może się zdarzyć, że innowacyjne, ważne, aby pozostawało w relacji z kontekstem. Trzeba zaznaczyć, że ta innowacyjność, poszukiwanie czegoś nowego wcale nie powoduje rozdźwięku między zdroworozsądkowym podejściem do architektury, a mądrym, solidnym budowaniem, i to zarówno w sensie materiałowym, jak i w pewnym sensie długowieczności. Te rzeczy muszą być funkcjonalne, w miarę elastyczne i niejako wyprzedzać czas. Ten czas tak szybko ucieka, postęp technologiczny jest tak szybki, że trzeba otworzyć przy projektowaniu umysł, znaleźć w sobie takie okno na świat. Pamiętać, że przed nami jest przyszłość.

Jak w związku z tym, co powiedziałeś, prezentuje się w takim razie obraz architektoniczny w Polsce, porównując go do początku Twojej kariery zawodowej?

Moje postrzeganie świata architektury jest bardzo ostre, a to dlatego, że jestem bardzo wymagający i względem siebie, i względem innych. Kiedyś, kiedy byłem dużym chłopcem, ale chyba jeszcze nie architektem, byłem bardzo ambitny i powiedziałem sobie, że chcę się ścigać z całym światem nawet, jeśli ten świat o tym nie wie. Ale miałem świadomość, że kiedy my i moi koledzy z zagranicy mamy w tym samym czasie w ręku ołówek i kartkę papieru, to nasze szanse są równe, jesteśmy dokładnie w tym samym momencie. I tylko jakością pomysłów, możemy się z nimi ścigać. Niestety, pomysły te często, o czym wspominałem są kopią zachodnich wzorów. Z mojego punktu widzenia architektura w Polsce niby ma się coraz lepiej, niby świadomość rośnie, tych przykładów dobrej architektury jest coraz więcej, ale - o to trzeba głośno zapytać - ile jest projektów innowacyjnych, takich które wnoszą jakąś wartość, są impulsem do dalszego rozwoju? W ogóle nie ma, ewentualnie można policzyć na palcach jednej ręki. I to jest ta moja perspektywa widzenia, patrzenia na polską architekturę. Jedocześnie boleję nad tym, że wprawdzie przenosimy na nasz grunt dobre przykłady, ale nic ponad to, nic to za sobą nie niesie, nie ma pewnej świeżości, innego spojrzenia, innych rozwiązań. A marzyłoby mi się, żebyśmy byli też kreatorami, twórcami przestrzeni. Czemu tak nie jest? To są zaszłości kulturowe, z tymi kompleksami wchodzimy z pokolenia na pokolenie, nie mamy wiary we własne możliwości. Szkolnictwo też jest na żenująco niskim poziomie, bo uczy się tego odtwórstwa, powtarza negatywne motywy. Nie robi się nic, aby to przezwyciężyć. W Polsce nie możemy nawet mówić o krytyce architektury, takie zagadnienie w ogóle nie funkcjonuje, czyżby nie ma czego krytykować? Nie wiem. Posłużę się pewnym przykładem. Kiedyś byłem w jury konkursu, który miał wytypować innowacje w polskiej architekturze. Wygrał Oskar Zięta, artysta tworzący na pograniczu sztuki i architektury, mający swoją niszę, ale potem była... pustka, zupełnie nic. Nie byliśmy w stanie wybrać niczego. Reasumując, tego mi brakuje. Brakuje mi ambitnych, świetnych, odważnych architektów, którzy byliby w stanie wyznaczać trendy, nowe propozycje, którzy wnieśliby nową jakość w tę naszą architekturę. A tak wciąż jesteśmy w ogonie Europy.

Twoja pracownia i Ty jesteście znani i doceniani na świecie. Masz wiele okazji, aby wymieniać się swoimi doświadczeniami z międzynarodowymi sławami architektury. Jak oni postrzegają naszą rodzimą architekturę?

Mogę odpowiedzieć na to pytanie z perspektywy swoich własnych spostrzeżeń. I to jest tak, że oczy architektonicznego świata nie są zwrócone na Polskę, w ogóle na kraje zza żelaznej kurtyny. Mocna, dynamiczna, globalna architektura w opinii wielkich tego świata nie może pochodzić z Polski, choć zdarzają się ciekawe, wysublimowane projekty. Trzeba jednak pokazać je światu. Trzeba nauczyć się o nich mówić i nie bać się przy tym brutalnej czasem weryfikacji. Wychodzi więc na to, że ta prawda o polskiej myśli architektonicznej leży gdzieś pośrodku. ■

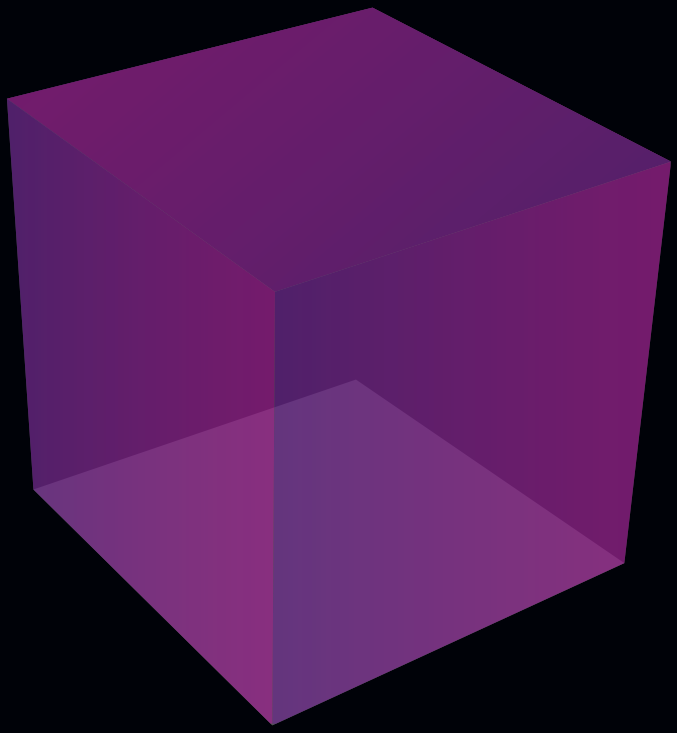

FAKRO
International Design Competition
2020

RAY

You design the daylight we provide

FAKRO®

www.fakro.com